

TITULESCU ȘI STRATEGIA PĂCII VOL. X

Gheorghe Buzatu

OPERA OMNIA

TIPO MOLDOVA

TITULESCU

ȘI STRATEGIA PĂCII

COLECȚIA OPERA OMNIA

Coordonator : GH. BUZATU

Coperta: *Cristian Almășanu*

Coordonator Colecție: Gh. Buzatu,

Membru Corespondent al Academiei Oamenilor de Știință din România

Consultant științific:

Lector univ. dr. Bogdan Ștefanachi

COLECȚIA OPERA OMNIA

Proiect editorial: Roxana Alexandra Costinescu

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

© Tipo Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.) **99/2010**

Ediție anastatică

Iași, 2010

Tipo Moldova,

E-mail: office@tipomoldova.ro

www.tipomoldova.ro

TITULESCU

ȘI STRATEGIA PĂCII

VOL X

COLECȚIA OPERA OMNIA

Coordonator : GH. BUZATU

TIPO MOLDOVA

„...Pacea este azi o stare de spirit ca scop, o organizare legală ca instrument și un strigăt al inimii, adică o expresie prin cuvânt, ca mijloc de a împlini în conștiința universală imperioasele ei comandamente. Cum s-ar putea clădi edificiul păcii fără sprijinul maselor? Și cum poți convinge masele dacă nu prin cuvânt? O doctrină — istoria o dovedește — nu se poate impune decît prin spadă sau cuvînt! Eu, unul, prefer cuvîntul“.

N. TITULESCU, 1930

„...Cînd pacea este amenintată, nu se răspunde cu război, ci cu organizarea păcii.

N. TITULESCU, 1933

„...Bunul cel mai prețios al unei țări este pacea prelungită, care singură îngăduie unei națiuni să-și găsească drumul, care singură îngăduie să se aducă civilizației generale binefacerile creatoare ale geniului național“.

N. TITULESCU, 1935

•

„A fost un mare diplomat, unul din cei mai iluștri ai perioadei dintre cele două războaie mondiale“

M. M. LITVINOV, 1944

„...A fost, poate, cel mai mare diplomat al timpului său“

A. F. FRANGULIS
președintele Academiei Diplomatice
Internaționale

CUPRINS

	<u>Pagina</u>
<i>CUVINT INAINTE — LA CENTENARUL NAȘTERII LUI NICOLAE TITULESCU</i>	
de prof. univ. dr. docent <i>MIHNEA GHEORGHIU</i> , președintele Academiei de Științe Sociale și Politice a Republicii Socialiste România, președintele Cen- trului Național pentru Promovarea Prieteniei și Colaborării cu alte Popoare	11
<i>INTRODUCERE</i> (dr. <i>Gh. Buzatu</i>)	17
CAPITOLUL I	
<i>COORDONATELE ACTIVITĂȚII DIPLOMATICE A LUI NICOLAE TITULESCU ÎN PERSPECTIVA ISTORIOGRAFICĂ</i> (dr. <i>I. Agrigoroaiei</i> , pp. 19—43; dr. <i>Gh. Buzatu</i> , pp. 43—48; <i>Ion Pavelescu</i> , pp. 48—53)	19
CAPITOLUL II	
<i>NICOLAE TITULESCU — PATRIOT ȘI DIPLOMAT DE RENUME MONDIAL</i> (dr. <i>Mircea Mușat</i>)	55
CAPITOLUL III	
<i>FUNDAMENTELE STRATEGIEI PĂCII. („JURNALUL” LUI N. TITULESCU)</i> (dr. <i>Gh. Buzatu</i>)	69
CAPITOLUL IV	
<i>N. TITULESCU — PROMOTOR AL LĂRGIRII RELAȚIILOR EXTERNE ALE ROMÂNIEI</i> (<i>Constantin I. Turcu</i>)	87
CAPITOLUL V	
<i>DIMENSIUNI ECONOMICE ȘI FINANCIARE ALE ACTIVITĂȚII LUI N. TITULESCU</i>	101
A) Realități economico-financiare interne și problemele cooperării economice internaționale (dr. <i>I. Saizu</i>)	101
B) Contribuții la reglementarea problemei reparațiilor primului război mondial (dr. <i>Emilian Bold</i>)	112
CAPITOLUL VI	
<i>N. TITULESCU ȘI ROLUL PUTERILOR MICI ÎN VIAȚA INTERNAȚIONALĂ CONTEMPORANĂ</i> (dr. <i>I. Ciupercă</i>)	133
CAPITOLUL VII	
<i>N. TITULESCU ȘI LIGA NAȚIUNILOR</i>	159
A) Rolul forului de la Geneva pe frontul păcii generale (dr. <i>Mihai Iacobescu</i>)	159
B) Procesul optanților (dr. <i>D. Șandru</i>)	168

	<u>Pag.</u>
C) Probleme ale securității generale (dr. <i>Constantin Bușe</i>)	192
D) Diplomația română și războiul Italiei fasciste împotriva Etiopiei (dr. <i>N. Z. Lupu</i>)	204
CAPITOLUL VIII	
INTERESELE PĂCII ȘI DREPTURILE ROMÂNIEI ÎN DEZBATERE PARLIAMENTARĂ (dr. <i>Gh. I. Florescu</i>)	219
CAPITOLUL IX	
POZIȚIA PARTIDELOR POLITICE FAȚĂ DE ACTIVITATEA DIPLOMATICĂ A LUI N. TITULESCU (1932—1936) (dr. <i>Ioan Scurtu</i>)	233
CAPITOLUL X	
N. TITULESCU ȘI PROBLEMA STRIMTORILOR MĂRII NEGRE (dr. <i>Ilie Seftiuc</i>)	253
CAPITOLUL XI	
UN EȘEC AL PĂCII GLOBALE : DEMITEREA LUI N. TITULESCU	275
A) Certitudine și probabilitate privind elementele declanșatoare ale crizei de guvern din 29 august 1936 (<i>George G. Potra</i>)	275
B) „Dosarul Titulescu“ de la Ministerul de Externe din Berlin (dr. <i>Gh. Buzatu</i>)	293
C) Responsabili și martori ai demiterii (dr. <i>Gh. Buzatu</i> , dr. <i>Valeriu Dobrinescu</i>)	300
D) Demiterea lui N. Titulescu în presa internațională (<i>N. Dascălu</i>)	304
CAPITOLUL XII	
NOI DOCUMENTE STRĂINE PRIVIND ACTIVITATEA DIPLOMATICĂ A LUI N. TITULESCU (dr. <i>Valeriu Dobrinescu</i>)	329
CAPITOLUL XIII	
N. TITULESCU ȘI STRATEGIA PĂCII : O BIBLIOGRAFIE (dr. <i>Valeriu Dobrinescu</i> , dr. <i>Gh. Buzatu</i>)	349
<i>N. TITULESCU ȘI STRATEGIA PĂCII : DOCUMENTE</i>	
N. TITULESCU, Argumente pentru strategia păcii (eds. <i>Gh. Buzatu</i> , <i>A. Karetchi</i>)	363
N. TITULESCU, Pagini din „Jurnal“ (ed. <i>Gh. Buzatu</i>)	375
Mărturii din arhivele străine (ed. <i>Valeriu Dobrinescu</i>)	449
Documente din arhivele polone (ed. <i>Vasile Matei</i>)	473
N. Titulescu, profesor la Iași (eds. <i>D. Ivănescu</i> , <i>Emil Popescu</i>)	481
SUMMARY	489
INDICE GENERAL	493

CONTENTS

	Pag.
FOREWARD by MIHNEA GHEORGHIU	11
INTRODUCTION (<i>Gh. Buzatu</i>)	17
CHAPTER I	
MAJOR DIRECTIONS IN NICOLAE TITULESCU'S DIPLOMATIC ACTIVITY— FROM A HISTORIOGRAPHIC POINT OF VIEW (<i>I. Agrigoroaiei, Gh. Buzatu, Ion Pavelescu</i>)	19
CHAPTER II	
N. TITULESCU — A WORLD-FAMOUS PATRIOT AND DIPLOMAT (<i>Mircea Muşat</i>)	55
CHAPTER III	
THE BASES OF THE PEACE STRATEGY. N. TITULESCU'S „DIARY“ (<i>Gh. Buzatu</i>)	69
CHAPTER IV	
N. TITULESCU IN FAVOUR OF ENLARGING ROMANIA'S FOREIGN RELA- TIONS (<i>Constantin I. Turcu</i>)	87
CHAPTER V	
ECONOMIC AND FINANCIAL DIMENSIONS OF N. TITULESCU'S ACTIVITY	101
A) Economic and Financial Realities at Home and the Problems of Interna- tional Economic Cooperation (<i>I. Saizu</i>)	101
B) Some Contributions to the Problem of Reglementing the Reparations of World War I (<i>Emilian Bold</i>)	112
CHAPTER VI	
N. TITULESCU AND THE ROLE THE SMALL POWERS PLAY IN CONTEM- PORARY INTERNATIONAL LIFE (<i>I. Ciupercă</i>)	133
CHAPTER VII	
N. TITULESCU AND THE LEAGUE OF NATIONS	159
A) The Part the Geneva Forum Played With Respect to Global Peace (<i>Mihai Iacobescu</i>)	159
B) The Optants' Problem (<i>D. Şandru</i>)	168
C) Some Aspects Concerning the General Security (<i>Constantin Buşe</i>)	192
D) The Romanian Diplomacy and the War Fascist Italy Waged Against Ethi- opia (<i>N. Z. Lupu</i>)	294
CHAPTER VIII	
THE INTERESTS OF PEACE AND ROMANIA'S RIGHTS IN PARLIAMENTARY DEBATES (<i>Gh. I. Florescu</i>)	219

	Page·
CHAPTER IX	
THE POSITION OF THE POLITICAL PARTIES TOWARDS N. TITULESCU'S DIPLOMATIC ACTIVITY. 1932—1936 (<i>Ioan Scurtu</i>)	233
CHAPTER X	
N. TITULESCU AND THE QUESTION OF THE BLACK SEA STRAITS (<i>Ilie Seftiu</i>)	253
CHAPTER XI	
A FAILURE OF THE GLOBAL PEACE: N. TITULESCU'S DISMISSAL . . .	275
A) Certitude and Probability Concerning the Origins of the Government Crisis on August 29-th 1936 (<i>George G. Potra</i>)	275
B) „The Titulescu Dossier“ at the Foreign Office in Berlin (<i>Gh. Buzatu</i>) . . .	293
C) Responsibles for and Witnesses to the Dismissal (<i>Gh. Buzatu, Valeriu Do-</i> <i>brinescu</i>)	300
D) N. Titulescu's Dismissal in the International Press (<i>N. Dascălu</i>)	304
CHAPTER XII	
FURTHER FOREIGN DOCUMENTS REFERRING TO N. TITULESCU'S DI- PLOMATIC ACTIVITY (<i>Valeriu Dobrinescu</i>)	327
CHAPTER XIII	
N. TITULESCU AND THE PEACE STRATEGY: A BIBLIOGRAPHY (<i>Valeriu</i> <i>Dobrinescu, Gh. Buzatu</i>)	349
N. TITULESCU AND THE PEACE STRATEGY: DOCUMENTS	
N. TITULESCU, Arguments for the Peace Strategy (eds. <i>Gh. Buzatu, A. Karejchi</i>) . . .	363
N. TITULESCU, Fragments from the „Diary“ (<i>ed. Gh. Buzatu</i>)	375
Documents in Foreign Archives (<i>ed. Valeriu Dobrinescu</i>)	449
Documents in Polish Archives (<i>ed. Vasile Matei</i>)	473
N. Titulescu, Professor in Iași (eds. <i>D. Ivănescu, Emil Popescu</i>)	481
SUMMARY	489
GENERAL INDEX	493